

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Iosephi Speranzæ, Congregationis Oratorii Fanensis
Presbyteri, Scripturæ Selectæ**

Speranza, Giuseppe

Coloniæ Agrippinæ, 1659

69. Quantùm indignetur Dominus contra eos, qui spiritum profitentur, dum videt in eis aliquid avaritiæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44265

Avaritia similitudo tenebrarum Egypti.

acmo videlicet fratrem suum: Quid tenebrosius, inquit, oculo nequam? hic neminem proximum agnoscit, cupiditate namque preoccupatus animus non videt fratrem suum, non agnoscit proximum suum. Avaritia dirimit, sed charitas unit. *Ordinavit in me charitatem.* Ex Hebr. *Glistinum eius super me charitas.*

Cant. 2. Hebr.

Hanc ne Apostoli discinderent: Nolite, inquit Salvator, possidere aurum, neque argentum, neque pecuniam in zonis vestris, neque peram in via, neque virgam. Cur hæc, quæ tantoperè videntur necessaria, Apostolis interdixit? Ut & incentiva litis, inquit Ambros. & instrumenta eriperet ultionis.

Gen. 13.

Absit omninò ab omnium animis hæc auri cupiditas, hoc proprii commodi studium: statim enim ac intrat, dividit patrem à filio, & fratrem à fratre, patruum à nepote. Ut pertinuit Abraham, ne charitatem, & amorem erga nepotem perderet (inquit Scriptura) quòd nec poterat eos capere terra. Ubi Ambros. Seculare vitium, ut divites terra non capiat, nihil enim satis est divitem cupiditati. Cœperunt pastores jurgari inter se, &c. Mox Abraham nepotem vocat: Mi nepos, jam res familiaris inter nos vertitur in controversiam, optimum est consilium, ut loco potius, quàm amore dividamur. *Si ad dexteram jerus, ego sinistram tenebo, &c.*

Gen. 48. Fratrum concordia dirimitur inaequalis dispartio hereditatis.

Nolite agere de inaequali rerum divisione inter fratres, &c. Si quid uni ultra fratres reliquos patet testamento, vel legato relinquit, gladium relinquit. Jacob relicturus patrem agri extra partem Josepho, dixit: *Do tibi partem extra fratres tuos, quam tuli de manu Amorrhæi in gladio, & arcu meo.* Difficultas est, quid sibi velit his verbis, *quam tuli,* &c. cum clarissimè constet ex Gen. 33. pro eo agrum suum Jacob solvisse pretium. Omissis multis interpretationibus, præposito inservit expositio Hieron. in tradit, Hebr. gladium, & arcum hoc loco appellasse Jacob pretium, & pecuniam, qua agrum comparaverat: Est enim reverà arcus vulnerans fraternum amorem, & gladius unitatem prosciadens, si partem extra fratres alios alius accipiat.

Hieron.

A Foderunt servi Isaac in torrente, & repererunt aquam (symbolum divitiarum) sed & jurgium fuit pastorum Gerara adversus pastores Isaac, dicentium: *Nostri est aqua Quam obrem nomen putei, ex eo, quod acciderat, vocavit calumniam.* Sept. *injustitiam,* Chald. *Vasab. jurgium,* sive ut habet Vatabl. & Clar. *Clar. contentionem.* Foderunt autem & alium: pro illo quoque rixari sunt, appellaveruntque eum inimicitias, sive odium, ut dicit Vatablus.

B Semper nimirum in effodiendis aquis divitiarum, quæ sicut explere nequeunt, jurgia sunt, semperque rixæ: mundus enim tantam non habet aquam, &c. donec ora ponamus ad perennes illos celestium aquarum fontes. Sic dicitur ibi: *Profectusque inde fodit alium puteum, pro quo non contenderunt.* Itaque vocavit nomen eius, *latitudo,* &c. aut quod paulò inferius repetit. *Vocavit nomen eius abundantiam,* Hebr. *Hebr. saturitatem.*

Quantum indignetur Dominus contra eos, qui spiritum profitentur, dum videt in eis aliquid avaritiae.

PUNCTVM LXIX.

Idolium illud possidentis, dicitur ob hoc. *Ezech. 8. idolum zeli, &c.* Dum in templo Sacerdotes vidit vendentes, non potuit, sic dixerim, se cohibere, quia propriis manibus flagellum arripere, &c. *Zelus domus tue comedit me.* *Græc. Zelus & zelator,* Græcè, qui ægrè patitur injuriam. In aliis peccatis, aliisque personis patientiam cernitis, ubi agitur de spiritualibus huic vitio deditis, flagellum arripit, evertit aurum, &c. *Ezech. 22. 19.*

Ego comploxi manus meas super avaritiam, &c. Terrifica verba, *comploxi,* &c. non manum meam, sed manus, &c. *Ephraim fractus est iudicio, quoniam cepit abire post sordes.* Quæ sunt istæ sordes, *Osee 5. Chald. decla-*

declarat Chald. Quoniam cepit abire post Mammonam iniquitatis.

Quam immunis omnino Job ab omni labe avaritiz, & inordinato rerum terrenarum affectu!

Job. 1. Job purus ab omni avaritia

Putabat Satan, affectum illum Jobi erga Deum, affectum fuisse avaritiz, non puri amoris; propter divitias nimirum, quas ab ipso met Deo acceperat, non autem propter ipsum Deum (qua scilicet ratione perfectissime amari dignus est) ab eo fuisse dilectum. Nunquid frustra Job timet Deum? &c. q. d. Non est amor purus, sed aurifitius: & ut eum Deus comprobaret avulsum ab omni rerum affectu, omnibus eum spoliat rebus. Spoliatus quomodo dolet? quomodo? &c. Nihil: Dominus dedit, Dominus abstulit.

Job. 31.

Et quia in interiori latentem aliquem divitiarum affectum posset aliquis suspicari, dicit idem ipse: Si vidi Solem, cum fulgeret, & Lunam incedentem clarè, & latatum est in abscondito cor meum, & osculatus sum manum meam, ore meo, &c. Veniant mihi, &c. Imprecatur, &c. Quid hoc? Miratur Chryl. st. cujusdam sceleris genus videre Solem, &c. Per Solem, & Lunam, rerum harum mutabilium infelix felicitas designatur. Nunc, inquit Job: Deus, qui abscondita novit, novit me nec in abscondito lætatum super his rebus, &c. Ubi Nicetas: Plerosque invenias, qui palam contemptum præferant divitiarum, in mentis autem latebris cupiditatem pecuniz alunt, atque occultant. Job autem agebat: Si vidi Solem cum fulgeret, q. d. nec oculum ad concupiscentiam oculorum levavi, nec minimam his de rebus cogitationem habui: quod si oculos, & cor post se hæc pertraxissent, credidissent me gravissime deliquisse. Et quo peccati genere, ô Job? Idololatriæ. Hoc sibi vult: Si vidi Solem, cum fulgeret, & Lunam incedentem clarè, & osculatus sum manum meam ore meo. Hoc est, nunquam ut idololatra auro, & argento curvavi genu, & osculatus sum manum in signum reverentiz: non adoravi divitias, nec in abscondito quidem. Avari in latebris pecuniam habeant, inquit Nyssenus, &c. si externè non

Nicet. ibid.

Nyssenus.

Sperant. a Scriptura selecta.

A quæruno divitias, forsitan in cordis latebris perquirunt, &c.

Job, 31.

Et de hoc, quasi de perfectè ab omni inordinato rerum affectu avulso gloria batur Deus: idè omnibus hujus vitæ bonis eum privavit: idè ad nuditatem redegit, ut eum talem ostenderet. An putas, inquit juxta Septuag. me aliter tibi respondisse, quàm ut appareas justus? vel ut legit Nazianzen Num eu censes, me aliam ob causam hæc in te decrevisse, quàm ut justitia tua alucescat? Quem locum elucidat Theophanes inquit: Quam aliam ob rem permisi, ut tentationes te invadereat, nisi ut justus appareas, & justitia tua, vivendi ratio, amorque erga Deum ipsi Diabolo, omnibusque hominibus, qui erunt, usque ad consummationem mundi, manifestentur? Quid hic præcipue sibi vult: Ut justus appareas, vel ut justitia tua elucescat?

Sept.

Hoc, nimirum, ut appareat omnibus, cælo, & terræ, te nihil de hisce rebus usurpare, nec his minimum hærere, sed mox libero affectu omnia mea mihi reddere. Dominus dedit, Dominus abstulit, &c.

Quàm sit potens tentatio cupiditatis.

PUNCTUM LXX.

Dives effectus sum, inveni idolum mihi. Aliqui ex Hebr. Inveni vim mihi. Inveni scilicet, qui mihi veluti dominus vim inferat, meque violenter opprimat ad instar tyranni. Sic Nazianzen. orat. 24. Aurum est occultus tyrannus. Ut tyrannizatus pauper, ac miser ille Balaam à propria auri cupiditate, &c. Pecunia obediunt omnia Hebr. Pecunia respondent omnia. Nemo etenim dignatur respondere pecuniz: ac pauperi ne verbum quidem. Sept. Pecunia humiliantur omnia. Sicut enim trahuntur Principi omnes magna submissione reverentiam exhibent: sic pecuniz omnes genuflectunt, quia ad terram usque procidunt. Oseas: Dives effectus sum: inveni idolum mihi: hoc est, ipsas divitias, pro quibus adoror, &c.

Osea 12. Hebr.

Naz. orat. 24. Num. 22.

Eccl. 10.

Hebr. Aurum occultus tyrannus.

Hebr.

Sept.

Osea 12.

Quàm potens sit auri fames, ex eo

Exod. 10.

Gg negativo